

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Spojená škola, I. Krasku 491, Púchov
4. Názov projektu	Kvalitné vzdelávanie a odborná príprava - náš cieľ
5. Kód projektu ITMS2014+	312011ABH7
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub finančnej gramotnosti v príprave na život – prierezové témy
7. Meno koordinátora pedagogického klubu	RNDr. Katarína Paliesková
8. Školský polrok	september 2022 – január 2023
9. Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	www.sospuchov.sk

10.

Úvod:

Stručná anotácia

V PK finančnej gramotnosti v príprave na život – prierezové témy, pracovalo 5 členov - učiteľov všeobecno-vzdelávacích predmetov a odborných predmetov, ktorí aplikovali témy finančnej gramotnosti vo vyučovaní svojho predmetu/predmetov. V školskom roku 2022/2023 pracoval klub od septembra 2022 do januára 2023. V tomto období sa uskutočnilo 10 stretnutí.

Pedagogický klub sa zameriaval na rozvoj finančnej gramotnosti v rámci odborného vzdelávania a prípravy na povolanie, ako prierezovej témy.

Aktivity pedagogického klubu sme realizovali podľa plánu a boli zamerané na zvýšenie odborných kompetencií pedagogických zamestnancov. V tomto polroku sme sa zamerali štúdium odbornej literatúry z oblasti finančnej gramotnosti, na prieskumno - analytickú a tvorivú činnosť zameranú na pedagogické zisťovanie úrovne finančnej gramotnosti žiakov, identifikovanie problémov v rozvoji finančnej gramotnosti žiakov, tvorbu inovatívnych didaktických materiálov. Prínosná bola výmena skúseností pri aplikácii moderných vyučovacích metód a v oblasti medzipredmetových vzťahov.

Kľúčové slová

plán, finančná gramotnosť, odborná literatúra, analýza, kompetencie učiteľa, pozorovací hárok, test, hodnotenie, medzipredmetové vzťahy, tvorivé dielničky, kritické myslenie, riešenie problémov, didaktická hra, skupinová práca, projektové vyučovanie, výstupný dotazník.

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu

Témou písomného výstupu sú aktivity členov pedagogického klubu finančnej gramotnosti za školský rok 2022/2023, ktoré sme realizovali od septembra 2022 do konca januára 2023. V tomto polroku sme sa zamerali na zvyšovanie odborných kompetencií členov klubu, na pedagogickú diagnostiku zameranú na zisťovanie úrovne finančnej gramotnosti žiakov, na aplikáciu inovatívnych metód do vzdelávacieho procesu, na vypracovanie a prezentáciu metodického materiálu v otvorenom priestore tvorivej dielničky. Všetci členovia absolvovali vzdelávanie z finančnej gramotnosti a budú v ňom pokračovať aj v ďalšom polroku. Pri aplikácii praktických poznatkov z finančnej gramotnosti sme spolupracovali s učiteľmi všeobecnovzdelávacích a odborných predmetov.

Jadro:

Popis témy/problém

Zloženie tímu pedagogického klubu finančnej gramotnosti sa nezmenilo. Členmi klubu boli pedagógovia, ktorí na škole vyučujú všeobecnovzdelávacie predmety a odborné aplikované predmety. Takéto zloženie bolo pre aktivity klubu prínosom a výhodou. V rámci medzipredmetových vzťahov sa nám podarilo spojiť teoretické vzdelávanie s odborným vzdelávaním a poznatky z oblasti finančnej gramotnosti tak aplikovať v praxi, napríklad pri realizácii žiackych ročníkových a maturitných projektov.

Jednotlivé aktivity sme realizovali podľa plánu a v období od septembra 2022 do januára sme uskutočnili 10 stretnutí.

1. Na úvodnom stretnutí (13.9. 2022) koordinátorka klubu predstavila plán práce PK FG, témy jednotlivých stretnutí a činnosti, ktoré budú realizované v rámci pedagogického klubu FG v školskom roku 2022/2023. Členovia klubu diskutovali k *odbornej literatúre* a Ing. Kubičárová pripravila a podrobne prezentovala :

- podporné webové stránky,
- internetové stránky zaoberajúce sa finančnou gramotnosťou – Portál nadácie Partners, finančná gramotnosť v kocke (učebná pomôcka pre stredné školy), finančná gramotnosť (pracovný zošit), Portál Finančný kompas (témy investovanie, poistenie, účty, pôžičky, hypotéky), Portál finančnej osvetly a ochrany finančného spotrebiteľa (finančné kalkulačky, finančný slovník, informačné zdroje, otestujte si FIQ),
- články k finančnej gramotnosti a životným situáciám (účty, poistenie, sporenie, hypotéka, investovanie),
- zážitkové vzdelávacie aktivity
- video záznamy zo zaujímavých seminárov z oblasti FG (JA Slovensko),
- didaktické materiály k FG (projekt EUFIN – bankový účet, rodinný rozpočet, peniaze),
- kvízy, testy
- články k finančnej analýze podniku (rentabilita, likvidita, zadlženosť, cash flow, swot analýza),
- Konkrétne odkazy/ príklady: Plánovanie, príjem, práca, Sporenie a investovanie, Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov, Investovanie a dôchodok.
- Odkazy na jednotlivé stránky a portály sú uvedené v správe zo stretnutia.

2. Na druhom stretnutí v septembri (27.9. 2022) sa členovia klubu zamerali na *analýzu kompetencií učiteľa na vyučovacej hodine*. Na základe kompetencií vytvorili *pozorovací hárok* na preukázanie kompetencií. Súčasťou hároku bolo aj *hodnotenie preukázaných kompetencií*. Ing. Kubičárová vytvorila a prezentovala členom klubu hodnotiaci hárok pre žiaka, zameraný na hodnotenie získaných vedomostí z jednotlivých tém finančnej gramotnosti. Pozorovací hárok je využiteľný pri pedagogickom pozorovaní jednotlivých činností učiteľa na vyučovacej hodine. Samohodnotiaci hárok poskytuje žiakovi informáciu o úrovni jeho vedomostí z konkrétnej oblasti FG a učiteľovi spätnú väzbu.

Výsledok analýzy kompetencií učiteľa pri vyučovacej činnosti:

- rešpektuje dôstojnosť všetkých žiakov, uplatňuje jasné a zrozumiteľné pravidlá podporujúce dobré vzťahy a vzájomnú spoluprácu medzi žiakmi, žiakmi a učiteľom, učiteľom a zákonnými zástupcami žiakov,
- organizuje a zabezpečuje vyučovací proces s dôrazom na plnenie učebných úloh a pomáha žiakom plniť ciele výučby,
- podporuje, koordinuje a riadi aktívnu činnosť žiakov,
- používa diferencované úlohy a uplatňuje metódy a formy podporujúce učenie sa žiakov v triede vrátane žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, v súlade s cieľmi a učivom,
- cielene zaraďuje aktivity primárnej prevencie sociálno-patologických javov do vyučovania,
- zapája žiakov do riadenia výchovno-vzdelávacích aktivít (časti vyučovacej hodiny, dramatizácia a pod.),
- reaguje na zmenené situácie v triede modifikáciou plánovaných činností,
- používa vhodné didaktické prostriedky a didaktickú techniku v súlade s cieľmi vyučovania.

Vytvorený pozorovací hárok na preukázanie kompetencií učiteľa na vyučovacej hodine. Hárok zároveň obsahuje aj hodnotenie preukázaných kompetencií:

Preukázanie kompetencie	Učiteľ:	Hodnotenie
Rešpektuje dôstojnosť všetkých žiakov, uplatňuje jasné a zrozumiteľné pravidlá podporujúce dobré vzťahy a vzájomnú spoluprácu medzi žiakmi, žiakmi a učiteľom, učiteľom a zákonnými zástupcami žiakov	Má stanovené pravidlá komunikácie podporujúce dobré vzťahy	áno/nie
	Dodržiava pravidlá komunikácie	áno/nie
	Podporuje spoluprácu žiakov	áno/nie
Organizuje a zabezpečuje vyučovací proces s dôrazom na plnenie učebných úloh a pomáha žiakom plniť ciele výučby	Jasne formuluje vyučovací cieľ	áno/nie
	Jasne formuluje kritériá splnenia pre žiaka, žiak vie čo sa od neho očakáva	áno/nie
	Poskytuje dostatok času na vypracovanie úlohy	áno/nie
Podporuje, koordinuje a riadi aktívnu činnosť žiakov	Zaraďuje úlohy vedúce k aktívnemu učeniu sa žiaka	áno/nie
Používa diferencované úlohy a uplatňuje metódy a formy podporujúce učenie sa žiakov v triede vrátane žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, v súlade s cieľmi a učivom	Používa diferencované úlohy zamerané na rozvoj pamäte, porozumenia, aplikácie, hodnotenia (Bloomova taxonómia)	Pamäť Porozumenie Aplikácia Hodnotenie javov, vyjadrenie názoru s vysvetlením
	Používa diferencované úlohy pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	áno/nie
	Používa personalizované úlohy, prihliada na individuálne potreby žiaka	áno/nie
Cielene zaraďuje aktivity primárnej prevencie sociálno-patologických javov do vyučovania	Podporuje sebadôveru Podporuje voľnočasové aktivity Otvorená diskusia Využíva vzory	áno/nie

Zapája žiakov do riadenia výchovno-vzdelávacích aktivít (časti vyučovacej hodiny, dramatizácia a pod.)	Vytvára priestor na: kladenie otázok diskusiu kooperatívne skupiny riadené objavovanie hranie rolí projekty výskumné aktivity žiakov ...	áno/nie
Reaguje na zmenené situácie v triede modifikáciou plánovaných činností	Primerane reaguje na zmenené situácie v triede modifikáciou plánovaných činností	áno/nie
Používa vhodné didaktické prostriedky a didaktickú techniku v súlade s cieľmi vyučovania	Používa vhodné metódy primerané cieľu hodiny	áno/nie
	Používa vhodnú didaktickú techniku primeranú cieľu hodiny	áno/nie

Príklad hodnotiaceho hárku pre žiaka zameraný na hodnotenie získaných vedomostí z témy: Plánovanie, príjem, práca.

ŽIAK:			
Téma: Plánovanie, príjem, práca	*	**	***
VIEM:			
Vysvetliť pojem hrubá a čistá mzda			
Rozlíšiť nominálnu mzdu, reálnu mzdu a cenu práce			
Charakterizovať daňový a odvodový systém			
Identifikovať položky odpočítavané z hrubej mzdy			
Vymenovať rôzne zdroje príjmu domácnosti			
Ako by mal vyzeráť ideálny rodinný rozpočet			
Zostaviť rozpočet domácnosti			
Vysvetliť prečo a ako šoriť			
Ako vyzerá finančná rezerva			
Vysvetliť možnosti ako splácať dlhy			
Kde si nájsť spoľahlivé zdroje informácií			

* **vôbec tomu nerozumiem**

** **zdá sa mi to náročné, potrebujem viac času**

*** **zvládam bez problémov**

3. Na prvom stretnutí v októbri (4.10. 2022) vypracovali členovia klubu *test z finančnej gramotnosti*. Konečná verzia testu obsahovala 15 otázok s výberom správnej odpovede z troch ponúkaných možností. V teste boli zahrnuté otázky zo šiestich tém NŠFG: Finančná zodpovednosť spotrebiteľov, Plánovanie, príjem a práca, Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov, Úver a dlh, Sporenie a investovanie, Riadenie rizika a poistenie. Test sa realizoval v priebehu jedného dňa na hodinách matematiky a aplikovanej informatiky. Do testovania boli zapojení žiaci 1. až 4. ročníka rôznych študijných odborov. Výsledky testu spracovala a vyhodnotila Mgr. Urbanová.

Otázky boli zamerané na praktické využitie nadobudnutých teoretických poznatkov a ich prepojenie s reálnou praxou.

Predpokladali sme, že žiak ovláda pojmy z jednotlivých tém natoľko,

- aby porozumel zadaniam úloh, v ktorých sa tieto pojmy vyskytujú - vie čítať s porozumením

- aby ich dokázal správne použiť pri výbere správnej odpovede - analytická činnosť
- aby využil vedomosti a matematické zručnosti pri riešení konkrétnych situácií – matematizácia reálnej situácie.

Konečná verzia testu z finančnej gramotnosti, ktorú sme použili pri testovaní žiakov 1. až 4. ročníka našej školy:

Milí žiaci,

finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie Vašich vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Pripravili sme pre Vás test, ktorým si môžete otestovať svoje vedomosti z oblasti financií a finančnej gramotnosti - *stačí označiť správnu odpoveď*.

- 1. Aký bude tvoj čistý príjem ak odpočítaš 19 % dani z hrubého príjmu 1000 €?**
 - a) 810 €
 - b) 1000 €
 - c) 1190 €
- 2. Od koľkých rokov môžeš pracovať:**
 - a) nie je určené
 - b) od 18 rokov
 - c) od 15 rokov
- 3. Aké najčastejšie podvody páchajú falošné aplikácie pre smartphon?**
 - a) krádeže informácií ku kreditným kartám
 - b) pomocou falošnej reklamy nalákajú užívateľa, aby si aplikáciu nainštaloval a následne sa cez ňu dostanú k osobným údajom
 - c) krádež údajov a e-mailu na odoslanie podvodných e-mailov
- 4. Ktorú z bezpečnostných funkcií si musíte na svojom smartphone nastaviť sami?**
 - a) silné heslo
 - b) šifrovanie zariadenia
 - c) zabezpečenie siete pre zasielanie informácií
- 5. Čo nepatrí medzi ochranné prvky bankovky?**
 - a) vodoznak
 - b) mikrotext
 - c) čítačka otlačku prstov
- 6. Čerpáš pôžičku 3 000 €, chcel by si ju splatiť za 2 roky pri ročnej úrokovej miere 10 %. Za prvý rok vrátiš banke 1 500 €. Banka neúčtuje žiadne iné poplatky. Koľko eur celkovo musíš vrátiť banke?**
 - a) 3 480 €
 - b) 3 300 €
 - c) 3 630 €
- 7. Aký je rozdiel medzi debetnou a kreditnou kartou?**
 - a) Debetná karta je naviazaná na bežný účet a možno ňou čerpať prostriedky do výšky disponibilného zostatku na bankovom účte. Kreditná karta je platobná karta, ktorá funguje formou bankového úveru a majiteľ využíva peniaze banky.
 - b) Kreditná karta je naviazaná na bežný účet a možno ňou čerpať prostriedky do výšky disponibilného zostatku na bankovom účte. Debetná karta je platobná karta, ktorá funguje formou bankového úveru a majiteľ využíva peniaze banky.
 - c) Nie je medzi nimi žiaden rozdiel

8. **Ak sa rozhodnete zmeniť eurá za české koruny, ktorý kurz v zmenárni alebo v banke sledujete?**
- a) CSK predaj
 - b) CSK nákup
 - c) EUR predaj
9. **Cestujete do zahraničia, aký druh poistenia si zabezpečíte:**
- a) cestovné poistenie
 - b) nemocenské poistenie
 - c) poistenie straty a odcudzeniu batožiny
10. **Ak si ráno nájdeš poškriabané auto na parkovisku a nevieš, kto škodu spôsobil, aké poistenie ti bude kryť škodu?**
- a) PZP
 - b) Havarijné poistenie
 - c) Poistenie právnej ochrany
11. **Čo je budget?**
- a) Súčet všetkých tvojich financií
 - b) Dopredu určená suma, ktorú nesmieš minúť
 - c) Dopredu určená suma, ktorú môžeš utrátiť
12. **Aká je nevýhoda nákupu cez internet?**
- a) Tovar posiela každý predajca za 14 dní
 - b) Tovar si nemôžeš vyskúšať
 - c) Tovar nie je možné vrátiť
13. **Čo znamená platba prostredníctvom PayPal, GoPay...**
- a) Platenie prostredníctvom špeciálneho systému, kde údaje z karty zadávame do systému len raz - je bezpečnejší
 - b) Platba kartou online
 - c) Platenie prostredníctvom priamej platby bankou
14. **Ak sa rozhodneš investovať do kúpy bytu s cieľom užívania bytu na vlastné bývanie, byt je pre teba:**
- a) Pasívum
 - b) Aktívum
 - c) Zdroj pasívneho príjmu
15. **Syn dostáva v polovici mesiaca 10 € vreckové, dcéra dostáva tú istú sumu a ešte si privyrobí mesačne 15 €. Spolu utratia mesačne 25 €. Môžu na začiatku decembra kúpiť vianočné darčeky za 100 €?**
- a) Áno a ešte im zostane 10 €
 - b) Nie, ich úspory sú o 10 € nižšie
 - c) Áno, ale utratia všetky úspory

Koniec testu

Ďakujeme za vyplnenie testu.

4. Na druhom stretnutí v októbri (18.10. 2022) Mgr. Urbanová prezentovala *analýzu výsledkov testovania žiakov z finančnej gramotnosti*. Z analýzy vyplynulo, že lepší prehľad z finančnej gramotnosti majú študenti tretích a štvrtých ročníkov. V oblasti Finančná zodpovednosť spotrebiteľov mali žiaci nadpriemerný prehľad približne 80%, v oblasti Úver a dlh bola úspešnosť iba 27%. Prieskum ukázal, že žiaci majú prehľad v oblastiach, ktoré sa ich bezprostredne týkajú - peniaze, cestovanie, internet, smartphon a aplikácie, ale majú nedostatočné vedomosti a matematické zručnosti pri zložitom úrokovani.

Mgr. Kucharíková prezentovala svoje *skúsenosti pri realizácii skupinovej práce* na tému „Ak si požičiaš, musíš vrátiť!“

Mgr. Urbanová : *Analýza a vyhodnotenie testu z finančnej gramotnosti*

Tabuľka č. 1: Zastúpenie žiakov podľa ročníkov

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Počet testovaných žiakov	50	40	45	40
Spolu	175 žiakov			

Vyhodnotenie jednotlivých otázok:

1. **Aký bude tvoj čistý príjem ak odpočítaš 19 % dani z hrubého príjmu 1000 €?**

Ročník	Správne	Nesprávne
1. ročník	98%	2%
2. ročník	97%	3%
3. ročník	98%	2%
4. ročník	99%	1%

2. **Od koľkých rokov môžeš pracovať?**

Ročník	Správne	Nesprávne
1. ročník	60%	40%
2. ročník	80%	20%
3. ročník	90%	10%
4. ročník	99%	1%

3. **Aké najčastejšie podvody páchajú falošné aplikácie pre smartphon?**

Ročník	Správne	Nesprávne
1. ročník	85%	15%
2. ročník	80%	20%
3. ročník	90%	10%
4. ročník	90%	10%

4. **Ktorú z bezpečnostných funkcií si musíte na svojom smartphone nastaviť sami?**

Ročník	Správne	Nesprávne
1. ročník	85%	15%
2. ročník	80%	20%
3. ročník	90%	10%
4. ročník	90%	10%

5. **Čo nepatrí medzi ochranné prvky bankovky?**

Ročník	Správne	Nesprávne
1. ročník	60%	40%
2. ročník	65%	35%
3. ročník	90%	10%
4. ročník	90%	10%

6. Čerpáš pôžičku 3 000 €, chcel by si ju splatiť za 2 roky pri ročnej úrokovej miere 10 %. Za prvý rok vrátiš banke 1 500 €. Banka neúčtuje žiadne iné poplatky. Koľko eur celkovo musíš vrátiť banke?

Ročník	Správne	Nesprávne
1. ročník	20%	80%
2. ročník	25%	75%
3. ročník	30%	70%
4. ročník	35%	65%

7. Aký je rozdiel medzi debetnou a kreditnou kartou?

Ročník	Správne	Nesprávne
1. ročník	20%	80%
2. ročník	25%	75%
3. ročník	80%	20%
4. ročník	85%	15%

8. Ak sa rozhodnete zameniť eurá za české koruny, ktorý kurz v zmenárni alebo v banke sledujete?

Ročník	Správne	Nesprávne
1. ročník	5%	95%
2. ročník	15%	85%
3. ročník	20%	80%
4. ročník	25%	75%

9. Cestujete do zahraničia, aký druh poistenia si zabezpečíte?

Ročník	Správne	Nesprávne
1. ročník	95%	5%
2. ročník	95%	5%
3. ročník	98%	2%
4. ročník	99%	1%

10. Ak si ráno nájdeš poškriabané auto na parkovisku a nevieš, kto škodu spôsobil, aké poistenie ti bude kryť škodu?

Ročník	Správne	Nesprávne
1. ročník	10%	90%
2. ročník	15%	85%
3. ročník	90%	10%
4. ročník	95%	5%

11. Čo je budget?

Ročník	Správne	Nesprávne
1. ročník	60%	40%
2. ročník	70%	30%
3. ročník	90%	10%
4. ročník	95%	5%

12. Aká je nevýhoda nákupu cez internet?

Ročník	Správne	Nesprávne
1. ročník	80%	20%
2. ročník	85%	15%
3. ročník	90%	10%
4. ročník	95%	5%

13. Čo znamená platba prostredníctvom PayPal, GoPay...

Ročník	Správne	Nesprávne
1. ročník	10%	90%
2. ročník	10%	90%
3. ročník	15%	85%
4. ročník	20%	80%

14. Ak sa rozhodneš investovať do kúpy bytu s cieľom užívania bytu na vlastné bývanie, byt je pre teba:

Ročník	Správne	Nesprávne
1. ročník	5%	95%
2. ročník	10%	90%
3. ročník	75%	25%
4. ročník	80%	20%

15. Syn dostáva v polovici mesiaca 10 € vreckové, dcéra dostáva tú istú sumu a ešte si privyrobí mesačne 15 €. Spolu utratia mesačne 25 €. Môžu na začiatku decembra kúpiť vianočné darčeky za 100 €?

Ročník	Správne	Nesprávne
1. ročník	65%	35%
2. ročník	70%	20%
3. ročník	85%	15%
4. ročník	90%	10%

Slovné vyhodnotenie testu:

Zo zistených výsledkov vyplýva, že lepší prehľad z finančnej gramotnosti majú žiaci tretích a štvrtých ročníkov.

V oblasti **Finančná zodpovednosť spotrebiteľov** (3, 4, 5,) majú žiaci nadpriemerný prehľad približne 80%.

Oblasť Plánovanie, príjem a práca (1, 2) si všetci vedú vypočítať mzdu, ale nevyznajú sa v zákonoch o zamestnaní. To platí hlavne pre žiakov 1. a 2. ročníka.

V oblasti **Úver a dlh** (6) výsledky ukázali, že žiaci nevedia správne vypočítať hodnotu úroku k danému úveru vo všetkých ročníkoch, úspešnosť bola iba 27%.

Oblasť Sporenie a investície/Rozhodovanie a hospodárenie (15, 14) prváci a druháci nepoznajú ekonomické pojmy aktívum a pasívum, vo vyšších ročníkoch je úspešnosť 75%. Pri sporení sú vedomosti žiakov lepšie - 87% úspešnosť odpovedí.

Oblasť Riadenie rizika a poistenie (3,4,10,9 otázka) - v poisťovníctve sa lepšie vyznajú starší žiaci. 85% z nich odpovedalo správne.

Best Practice v rozvoji finančnej gramotnosti – Mgr. Kucharíková prezentovala svoje skúsenosti z realizácie vyučovacej hodiny na tému „Ak si požičiaš, musíš vrátiť!“ - práca v skupinách.

Uviedla **ciele**: využívať algoritmus počítania úroku, úrokovej miery a istiny, upevňovať potrebu k zodpovednej spotrebe finančných produktov, vedieť vyhľadať v médiách rôzne údaje a správne ich využívať pre svoje potreby.

Popísala **kompetencie**: udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu, zhodnotenie situácie, kedy si človek požičiava, opis spôsobov, ako sa vyhnúť problémom so zadĺžením.

Hodinu rozdelila na 3 časti:

Prvá časť vyučovacej hodiny – Evokácia (10 minút): Žiakom dala pokyn, aby si pozorne prečítali text na interaktívnej tabuli tak, aby mohli odpovedať na položené otázky.

Usporiadaj príklady na životné potreby podľa ich dôležitosti:

- mať stabilný príjem
- vlastniť auto

získať vhodné vzdelanie
 získať zamestnanie na základe svojho vzdelania |
|---|

Metódou riadeného rozhovoru žiaci postupne vytvárali rebríček životných potrieb podľa ich dôležitosti. Otázky pre žiakov:

1. Ktorú zo životných potrieb by ste dali na prvé miesto a prečo?
2. Ktorá zo životných potrieb je najmenej dôležitá?

Žiakov viedla k pochopeniu vzťahu: štúdium – vzdelanie – práca – spokojný život.

Druhá časť vyučovacej hodiny – Uvedomenie (20 minút):

Na pokyn vyučujúcej si žiaci pripravili reklamné výstrižky z tlače a časopisov a letáky s ponukami poskytovania pôžičiek. Každá skupina mala vypočítať z dvoch letákov úrok a celkovú sumu, ktorú musí dlžník vrátiť, ak si požičia v danej inštitúcii 500 €. Na základe riešení mali žiaci zostaviť poradie výhodnosti pri poskytovaní pôžičky. O svojich zisteniach informovali spolužiakov.

Tretia časť vyučovacej hodiny – Reflexia (15 minút):

Posledná časť vyučovacej hodiny prebiehala formou besedy. So žiakmi posudzovala výhodné a nevýhodné pôžičky. Vysvetlila im, prečo finančné inštitúcie požičiavajú peniaze. Poukázala na rozdiel medzi bankovými a nebankovými inštitúciami. Žiaci mali rozhodnúť, ktoré postupy pri vymáhaní dlhov sú legálne a ktoré sú nelegálne a aké dôsledky má nesplácanie dlhu. Do slovníku pojmov si žiaci dopísali význam pojmov: on-line kalkulačka, exekúcia, zmluva, záložňa.

Zhodnotenie:

Mgr. Kucharíková : „Pri skupinovej práci sa venuje väčšia pozornosť hodnoteniu z hľadiska spolupráce a aktivity. Vyučovacie hodiny prebiehajú v dobrej atmosfére, čo ocenia aj samotní žiaci. Aj keď príprava na tento typ vyučovacích hodín je náročnejšia, výsledok ukáže pokrok vo vzdelávaní finančnej gramotnosti. Je potrebné rozvíjať medzipredmetové vzťahy medzi matematikou a informatikou. Tu je priestor na prácu s on-line kalkulačkami i na správne orientované získavanie potrebných informácií“.

5. Na prvom stretnutí v novembri (8.11. 2022) v rámci *tvorivých dielničiek* prezentovala Mgr. Urbanová aktivitu „Životné potreby rodiny“, ktorú realizovala v 1. ročníku. Cieľom aktivity bolo, aby si žiaci uvedomili svoje osobné potreby a potreby svojej rodiny. Ing. Siváková sa zamerala na rozvíjanie finančnej gramotnosti žiakov študijného odboru operátor gumárskej a plastikárskej výroby v predmete aplikovaná informatika. Žiaci vyhľadávali na internete aktuálne ceny mlieka v obchodných reťazcoch a kamenných obchodoch. Výsledky vyhľadávania spracovali do tabuliek a grafov v Exceli. Ing. Siváková zapojila do záverečnej prezentácie všetkých žiakov v skupine.

Mgr. Urbanová: aktivita „Životné potreby rodiny“ – realizácia v 1. ročníku.

Ciele aktivity:

1. je dôležité, aby si žiaci uvedomili svoje vlastné potreby a potreby svojej rodiny,
2. analyzovať a popísať svoje osobné možnosti, ako uspokojiť nielen svoje vlastné potreby, ale zabezpečiť aj potreby rodiny (finančné aj nefinančné),
3. rozvíjať komunikačné a prezentačné zručnosti žiakov.

Aktivitu naplánovala na 25 minút. V elektronickej forme si pripravila nasledovné otázky:

Otázka č. 1: Aké životné potreby má vaša rodina?

Otázka č. 2: Ako môžete vy osobne prispieť k uspokojeniu potrieb vašej rodiny?

Otázka č. 3: V prípade, že ide o finančné zabezpečenie potrieb, ako môžete k tomu prispieť vy?

Priebeh aktivity:

V úvodnej časti žiaci diskutovali o tom, čo sú ľudské potreby a prostredníctvom čoho ich napĺňame. (cca 3 minúty). Po diskusii sa žiaci sami rozdelili do skupín. Na bielej tabuli cez dataprojektor boli zobrazené 3 otázky, ktoré si mali pozorne prečítať, v skupinách ich prediskutovať, pokúsiť sa na ne odpovedať a odpovede napísať na papier. Táto časť trvala cca 10 minút. Po uplynutí časového limitu jednotlivé skupiny prezentovali pred ostatnými spolužiakmi svoje riešenia (vyhradený čas na prezentáciu bol cca 2 minúty pre každú skupinu). Ostatní spolužiaci im mohli klásť doplňujúce otázky.

Spätná väzba od žiakov: Žiakom sa práca v skupinách páčila. Niektoré skupiny mali úlohy vypracované skôr, niektoré využili celý časový limit. Uvedomili si, že v ich veku by mohli nájsť primeranú brigádu a zarábať peniaze na zaplatenie niektorých svojich výdavkov, napr. koníčkov, oblečenia. Uvedomili si, že je potrebné s financiami hospodáriť. Nie všetci žiaci mali odvahu

prezentovať riešenie pred celou triedou, avšak dokázali sa v skupinách dohodnúť, kto bude ich „hovorca“.

Skúsenosti a odporúčania Mgr. Urbanovej:

Riešenia úloh jednotlivých skupín boli veľmi podobné. Na otázku č. 1 dostala vyučujúca napr. tieto spoločné odpovede: potreba porozumenia a rešpektovania sa, potreba lásky, potreba bývať a stravovať sa, potreba cestovať do práce aj na dovolenku, potreba komunikovať na diaľku, potreba vzdelávať sa, potreba starať sa o zdravie rodiny, potreba venovať sa spoločným koníčkom. Na otázku č. 2 žiaci väčšinou odpovedali: pomáhať rodičom a tráviť s nimi viac času, pomáhať rodičom finančne v rámci svojich možností. Na otázku č. 3 boli odpovede nasledovné: peniaze z letnej brigády alebo brigády cez víkendy, peniaze od starých rodičov, „vykúpané“ peniaze cez Veľkú noc (chlapci), doučovanie slabších spolužiakov.

Zhrnutie priebehu aktivity a pozorovania: Príprava učiteľa na danú aktivitu nebola náročná. Je vhodná pre žiakov 1. a 2. ročníka strednej školy. Ak žiaci nechcú prezentovať svoje riešenia pred celou triedou pri tabuli, netreba ich do toho nútiť, prípadne tak môžu urobiť z lavice.

Ing. Siváková - rozvíjanie finančnej gramotnosti 2. ročníka žiakov študijného odboru operátor gumárskej a plastikárskej výroby v predmete aplikovaná informatika.

Zadanie zo dňa 2.11. 2022:

- vyhľadať na internete ceny mlieka v obchodných reťazcoch a kamenných obchodoch,
- výsledky vyhľadávania spracovať do tabuľky v Exceli,
- zoradiť ich v tabuľke podľa najnižšej ceny,
- vytvoriť graf v Exceli.

Postup: žiakov rozdelila do dvojíc (4 dvojice) a každá dvojica mala za úlohu vyhľadať na internete ceny mlieka v 4 obchodných reťazcoch a potravinách v meste Púchov.

Skupiny boli homogénne, keďže v triede sú samí chlapci.

- a) Skupina č.1. mala vyhľadať ceny trvanlivého mlieka 0,5%.
- b) Skupina č.2. mala vyhľadať ceny trvanlivého mlieka 1,5%.
- c) Skupina č.3. mala vyhľadať ceny trvanlivého mlieka 3,5%.
- d) Skupina č.4. mala vyhľadať ceny bezlaktózového mlieka 3,5%.

Skupina č. 1 si zvolila tieto reťazce: Billa, Tesco, Coop Jednota, Lidl. Po vyhľadaní a zapísaní výsledkov skupina zistila, že najlacnejšie mlieko bolo v tento deň v obchode **Lidl- 0,39 €** a najdrahšie v obchode **Tesco- 0,79 €**.

Skupina č. 2 si zvolila tieto obchody: Billa, malé potraviny(ul. Štefánikova), Coop Jednota, Lidl. Po vyhľadaní a zapísaní výsledkov skupina zistila, že najlacnejšie mlieko bolo v tento deň v obchode **Coop Jednota- 0,69 €** a najdrahšie v obchode **malé potraviny - 0,82 €**.

Skupina č. 3 si zvolila tieto obchody: Billa, potraviny Fresh, Kaufland, Coop Jednota. Po vyhľadaní a zapísaní výsledkov skupina zistila, že najlacnejšie mlieko bolo v tento deň v obchode **Kaufland- 0,90 €** a najdrahšie v obchode **Coop Jednota – 1,15 €**.

Skupina č. 4 si zvolila tieto obchody: Billa, Tesco, Kaufland, Coop Jednota. Po vyhľadaní a zapísaní výsledkov skupina zistila, že najlacnejšie mlieko bolo v tento deň v obchode **Tesco- 2,15 €** a najdrahšie v obchode **Coop Jednota – 2,79 €**.

Po vyhľadaní a zapísaní údajov o cene mlieka, žiaci mali orámoviť tabuľku a zoradiť obchody s cenami mlieka podľa najnižšej ceny po najvyššiu. Potom z daných údajov vytvorili stĺpcový priestorový graf, do ktorého vo formátovaní nastavili rôzne farebné textúry na steny v grafe. Svoju prácu nakoniec uložili a prezentovali pred triedou. Každý člen skupiny prezentoval svoju priradenú úlohu.

6. Na druhom novembrovom stretnutí (15.11. 2022) v otvorenom priestore *tvorivých dielničiek* prezentovala Mgr. Urbanová aktivity a úlohy na tému „Ako ušetriť pri nakupovaní“ s cieľom motivovať žiakov, rozvíjať kreatívne a logické myslenie žiakov, upevňovať matematické zručnosti žiakov, teoretické poznatky z oblasti finančnej gramotnosti prepojiť s reálnymi situáciami a kriticky zhodnotiť informácie.

Mgr. Kuchariková prezentovala členom klubu *metódu kreatívneho myslenia* a riešenia problémov „Mysliace klobúky“. Cieľom metódy je podporiť kritické myslenie pri riešení problémov. Metóda

zabezpečuje preskúmanie všetkých možností riešenia problému z rôznych uhlov pohľadu. Metóda sa dá využiť individuálne aj v skupine, pri riešení problému, vo vzdelávacom procese, na poradách.

Mgr. Urbanová – Príklady aktivít:

Aktivita „Vernostné zľavy“

Nájdite cestovnú kanceláriu, ktorá poskytuje vernostnú zľavu.

Úlohy:

- Zistite, aké zľavy poskytuje
- Vypočítajte, koľko by ste zaplatili za dovolenku, keby ste služby tejto cestovnej kancelárie využili už štvrtýkrát a cena dovolenky by bola každý rok 500 € bez zľavy.

Aktivita „Akciové ceny“

V letákoch nájdite 5 rovnakých výrobkov.

Úlohy:

- Zapiš ich cenu.
- Porovnaj, ktorá cena je najvýhodnejšia
- Je akciová cena vždy najnižšia?
- Je výhodné nakupovať za akciové ceny?
- Vypočítajte, koľko by ušetrila rodina za 6 mesiacov, ak by ste za akciovú cenu kúpili minerálku, ktorej bežná cena v obchode je 0,75 €, akciová cena je 0,65 € a rodina mesačne spotrebuje 20 fliaš minerálky.

Aktivita „Výpredaj“

Vyhľadajte na internete 10 rôznych výrobkov, ktoré obchodník ponúka vo výpredaji. Zistite, akú percentuálnu zľavu obchodník poskytuje. Napíšte dôvody, ktoré obchodníka vedú k výpredaju.

Aktivita „Vernostné karty“

Vyhľadajte 5 obchodníkov, ktorí ponúkajú vernostné karty. Ku každej karte zistite podmienky ich vydania a výhody, ktoré karta poskytuje. Vyberte si jednu z nich. Zistite, čo by ste získali, keby ste minuli 1 000 € ročne.

Aktivita „Jednotková cena“

Niektoré tovary predávajú v obchodoch v rôznych baleniach. Aby sme mohli porovnať ich cenu, je na každej cenovke napísaná jednotková cena (za kus, za kilogram...). Prací prášok stojí v obchode: 1,4 kg balenie 4,99 € 3,5 kg balenie 10,79 € 0,5 kg balenie 1,99 €.

Úlohy:

- Vypočítajte, koľko stojí jeden kg pracieho prášku pre každé balenie.
- Ktoré balenie je najvýhodnejšie? Uveďte prečo.
- Napíšte, kedy sa oplatí kupovať väčšie balenie.
- Vyhľadajte na internete konkrétnu značku pracieho prášku a jeho najnižšiu cenu.
- Poznačte si, u ktorého obchodníka by ste nakúpili najvýhodnejšie.

Aktivita „Zľava za množstvo“

Zistite, koľko stojí cestovný lístok na vlak z Čadce do Popradu.

Úlohy:

- Vypočítajte, koľko by zaplatila skupina 4 dospelých a 20 detí do veku 15 rokov, keby si lístok kupovali samostatne.
- Na stránkach železníc vyhľadajte, aké zľavy poskytujú pre skupiny.
- Vypočítajte, koľko by zaplatila rovnaká skupina so zľavou.
- Koľko by skupina ušetrila, ak by využila zľavu?

Mgr. Kucharíková: metóda kreatívneho myslenia a riešenia problémov „Mysliace klobúky“.

Úvod:

Každé rozhodnutie robíme na základe určitého stanoviska. Buď sme opatrní, obávame sa, že nedosiahneme to, čo by sme chceli, a preto volíme vhodnejšie riešenia, alebo sme odvážni, veríme si a snažíme sa dosiahnuť úspech. Snívame, necháme sa unášať svojou fantáziou. Sú však aj chvíle, v ktorých svoju budúcnosť vidíme v tých najčernejších farbách. Od stavu našej mysle závisí aj naše rozhodnutie, aj naše úsilie.

Cieľ aktivity:

Prehĺbiť sebazpoznanie, skvalitniť proces rozhodovania, pochopiť význam vnútorného postoja na motiváciu k činnosti.

Charakteristika aktivity:

Aktivita pozostáva zo 6 mysliacich klobúkov, ktorým prináležia farby červená, biela, žltá, modrá, zelená, čierna

Aktivita prináša 6 uhlov pohľadu.

Aktivita vyjadruje 6 spôsobov uvažovania o probléme.

Aktivita ukáže 6 odlišných stavov, na ktoré je možné mozog naladiť.

Aktivita prinesie rozumové a citové napredovanie.

Postup práce:

- Žiakov rozdelíme do 6 rovnako početných skupín. Každé skupine pridáme jeden klobúk, na základe ktorého budú uvažovať o vybranej téme vždy z takého zorného uhla, ako to určuje farba klobúkov (pozri nasledovnú tabuľku).
- Všetkým žiakom zadáme tému (napríklad „Inflácia“).
- Skupine s červeným klobúkom zadáme úlohu: Zvážte dojmy a pocity možných riešení. Skupine s bielym klobúkom zadáme úlohu: Povedzte známe fakty. Skupine so žltým klobúkom zadáme úlohu: Zvážte pre/výhody a pozitíva. Skupine s čiernym klobúkom zadáme úlohu: Zvážte proti/nevýhody a negatíva. Skupine so zeleným klobúkom zadáme úlohu: Vymyslite potenciálne riešenia. Skupine s modrým klobúkom zadáme úlohu: Dajte to celé dokopy.
- Žiaci majú určitý čas na samostatnú prácu.
- Nasleduje diskusia, kde každá skupina dostane priestor na prezentáciu vlastných výsledkov. V diskusii treba dať pozor, aby sa nezvrtla na prevahu čierneho klobúka, skôr opakovane povzbudzovať biely, žltý a modrý. Ide o techniku imaginácie, ktorá práve pre svoju netradičnú formu dokáže narušiť stereotypy, otvoriť myseľ a objaviť nové možnosti.

Farba klobúka	Ako myslí klobúk?	Charakteristika	Pomocné otázky
Červený	Intuitívny	Vyjadrenia musia byť uvoľnené, nemusia sa zdôvodňovať pocity.	Môj prvotný dojem z toho je... Mám tušenie, že... Intuícia mi navráva, že... Príde mi to ako keby...
Biely	Informatívny	Základom je využívať len fakty, čísla a dostupné údaje.	Aké informácie a dáta máme momentálne k dispozícii? Aké informácie a dáta nám chýbajú? Ako získame potrebné informácie a dáta?
Žltý	Konstruktívny	Argumenty sa vysvetľujú tak, že pôsobia ako prehnaní optimisti.	Aké benefity prináša tento problém? Prečo je toto riešenie výhodnejšie ako ostatné? Akým prínosom bude toto riešenie? Akým spôsobom môžeme uskutočniť toto riešenie,
Čierny	Opatrný	Hľadať dôvody, prečo sa to nedá.	Čo všetko sa môže pokaziť? Prečo toto riešenie je nerealizovateľné?
Zelený	Kreatívny	Tvorivé a pozitívne myslenie.	Sú ešte nejaké návrhy/nápady/alternatívy? Dá sa to urobiť aj inak a lepšie

			alebo rýchlejšie? Existuje aj iné vysvetlenie?
Modrý	Reflektujúci	Monitoruje a vyhodnocuje samotný proces myslenia.	Navrhujem nové možnosti nazerania na problém... Robím sumár jednotlivých návrhov... Ukazujem správny smer, keď sa žiaci odchýlia od cieľa...

Aplikácia metódy:

Téma: Inflácia

ČERVENÝ – Hovorí sa o nej všade.

BIELY – Zvyšovanie cien, znižovanie dopytu.

ŽLTÝ – Naučí nás hospodáriť s peniazmi.

ČIERNY – Všetko je drahé, kúpime si menej.

ZELENÝ – Musíme šetriť a investovať.

MODRÝ – Ceny sa menia a my sa musíme naučiť, čo je pre nás skutočne dôležité.

7. Na prvom stretnutí v decembri (6.12. 2022) Mgr. Urbanová prezentovala využitie *didaktickej hry Binga a projektového vyučovania* (Projekt Peniaze naše každodenné) na vyučovaní matematiky. RNDr. Paliesková vyhodnotila aktivity, ktoré boli zamerané na testovanie vedomostí žiakov z finančnej gramotnosti, získavanie nových zručností a praktických poznatkov z oblasti finančnej gramotnosti – vypracovanie a prezentácia žiackych projektov, kvíz z FG, olympiáda z FG, inovačné vzdelávanie učiteľov z oblasti FG.

Mgr. Urbanová :Využitie hry Bingo na hodine matematiky

Popis aktivity:

Matematická hra Bingo je vhodná na precvičenie niektorých algoritmov. Hra sa však dá využiť pri každej matematickej téme. Hlavným cieľom tejto aktivity teda je nácvik algoritmov a automatizácia matematických zručností, ktoré sú potrebné pri počítaní.

Pravidlá a priebeh aktivity:

Každý žiak dostane alebo si vyrobí tabuľku 3x3 prázdnych políčok. Učiteľ napíše žiakom na tabuľku 15 výsledkov na následne zadávané úlohy. Každý žiak si vyberie 9 výsledkov a zapíše si ich do svojej tabuľky tak, ako sám chce. Učiteľ upozorní žiakov a postupne začne zadávať jednotlivé úlohy, ktorých výsledky sú zapísané v rôznom poradí na tabuli. Na každú úlohu ponechá žiakom rovnaký čas. Každý žiak vypočíta zadanú úlohu. Ak sa zhoduje výsledok s niektorým z daných výsledkov v tabuľke, zakrúžkuje si ho. Ak sú zakrúžkované výsledky v celom riadku, stĺpci alebo diagonále, žiak má BINGO. Ak sú všetky výsledky v tabuľke zakrúžkované, žiak má BONGO. Ak žiak má BINGO alebo BONGO (učiteľ môže zvážiť, či sa budú žiaci usilovať o BINGO alebo BONGO), môže žiak vykriknúť a vyhráva súťaž. Učiteľ ale skontroluje, či má žiak naozaj úlohy vypočítané a či výsledky z jeho úloh korešpondujú s výsledkami v tabuľke.

Príprava a vyhodnotenie aktivity :

Príprava súťaže spočíva v príprave a vyriešení série 15 úloh. Téma je výpočet čistej mzdy zo sumy 623 €. Učiteľ poskytne tabuľky s odvodmi (viď tabuľka). Príklady sú zamerané na výpočet jednotlivých odpisov (učivo sa preberá na odborných ekonomických predmetoch a precvičuje sa na hodinách odborného výcviku). Výsledky sú čísla do binga.

Poistenie zamestnanec		Sadzba poistného	Poistenie zamestnávateľ	Sadzba poistného
Nemocenské poistenie		NP 1,40 %	Nemocenské poistenie	1,40 %
Dôchodkové poistenie	Starobné	DSP 4,00%	Dôchodkové poistenie	Starobné 14,00%
	Invalidné	DIP 3,00%	Invalidné	3,00%
Poistenie v nezamestnanosti		PvN 1,00%	Poistenie v nezamestnanosti	1,00%
Sociálne poistenie spolu		SP 9,40 %	Garančné poistenie	0,25%
Zdravotné poistenie		ZP 4,00 %, príp. 2,00 %	Úrazové poistenie	0,80%
			Rezervný fond	4,75%
			Sociálne poistenie spolu	25,20 %
			Zdravotné poistenie	10,00 %, príp. 5,00 %

Výpočet čistej mzdy: zamestnanec zo svojej hrubej mzdy musí zaplatiť zdravotné a sociálne poistenie a daň z príjmu.

Zdravotné poistenie: 4% z 623 € Postup výpočtu: $623 : 100 = 6,23$ $6,23 \times 4 = 24,92$ € (všetky sumy poistného budeme zaokrúhľovať na 2 desatinné miesta vždy smerom dole, nie matematicky!)

Sociálne poistenie sa skladá z viacerých položiek: Postup výpočtu je taký istý, len percentá sú iné:

Nemocenské poistenie 1,4% = 8,722 €, po zaokrúhlení = 8,72 €

Starobné poistenie 4% = 24,92 € *Invalidné poistenie* 3% = 18,69 €

Poistenie v nezamestnanosti 1% = 6,23 €

Sociálne poistenie spolu (9,4% - nevypočítame percentom, ale ako súčet 4 druhov poistenia do sociálnej poisťovne) = 58,56 € (je to vlastne súčet: 8,72 + 24,92 + 18,69 + 6,23). Odvody spolu (13,4% - tiež nevypočítame percentom, ale ako súčet): zdravotné poistenie + sociálne poistenie spolu = 24,92 € + 58,56 € = 83,48 €. Z hrubej mzdy odčítame tieto odvody spolu: $623 - 83,48 = 539,52$ € Z tejto celej sumy však neplatíme daň z príjmov, ale môžeme odčítať nezdaniteľnú časť základu dane (NZČD), čo je v roku 2021 mesačne 375,95 €.

Základ dane bude teda $539,52 - 375,95 = 163,57$. Z tejto sumy vypočítame 19 % daň z príjmu: Daň z príjmu = $163,57 \times 19 \% = 31,0783$ € (po zaokrúhlení na 2 desatinné miesta matematicky) = 31,08 € Čistá mzda = hrubá mzda – odvody spolu – daň z príjmu = $623 - 83,48 - 31,08 = 508,44$ € (túto sumu dostane zamestnanec v hotovosti alebo na bankový účet)

Pri vyhodnotení je potrebné, aby učiteľ skontroloval riešenie úloh víťazovi. Učiteľ môže žiakom vysvetliť, že víťaz mohol vyhrať aj náhodne, ale dôležitá je hlavne rýchlosť a presnosť počítania.

Mgr. Urbanová: žiacky projekt: Peniaze naše každodenné

Popis aktivity:

Projekt je vhodný pre žiakov 1. ročníka. V projekte sú zahrnuté viaceré kapitoly finančnej matematiky. Cieľom projektu je oboznámenie sa žiakov s jednotlivými finančnými inštitúciami a ich produktmi. Prínos projektu vidíme v tom, že žiaci samotní objavujú výhody a nevýhody jednotlivých produktov finančných inštitúcií. Môžu spolupracovať s rodičmi, získať nové poznatky a skúsenosti pri práci s informáciami, rozvíjať schopnosť hodnotiť produkty. Téma projektu je prepojená s praxou.

Priebeh aktivity:

Projekt je naplánovaný na jeden mesiac. V priebehu mesiaca žiaci vykonávajú rôzne aktivity spojené s konečným produktom. Na prvej hodine sa žiaci rozdelia do skupín, v ktorých budú spolupracovať. Každá skupina v záverečnej prezentácii ponúkne svojim spolužiakom určitý produkt. Preto sa každá skupina rozhodne, či bude ponúkať pôžičky, uloženie peňazí a ich úročenie, poistenie alebo iný finančný produkt. Úlohou každej skupiny bude osobne navštíviť aspoň jednu inštitúciu (banku, poisťovňu, lízingovú spoločnosť, dôchodkovú správcovskú spoločnosť a pod.), pričom zistia čo najviac informácií a o produktoch daných inštitúcií. Finálnym výstupom projektu bude reklamný leták vlastnej vymyslenej spoločnosti s jej ponukou, reklamné video (môže byť živé alebo natočené). Vo videu ukážu, prečo je výhodné vybrať si ich ponuku a zároveň v ňom pre klienta vysvetlia úročenie a príklady výpočtov. Na „Trhu finančných spoločností“ bude pracovná skupina prezentovať svoje produkty. Všetkým žiakom vysvetlia princíp úročenia, pôžičiek, hypoték, pričom na kladené otázky budú vedieť odpovedať všetci členovia tímu. Každá skupina na konci prezentácie produktov

bude písať hodnotiacu správu o zvyšných spoločnostiach. Na prvej hodine učiteľ oboznámi žiakov s cieľom aktivity a vysvetlí postup. Na ďalších dvoch hodinách by žiaci mali referovať o návštevách jednotlivých inštitúcií a popritom si ujasniť, čomu sa presne budú venovať, pripravovať si svoje prezentácie. Na štvrtej vyučovacej hodine venovanej projektu žiaci majú priestor na konzultáciu svojich problémov. Na piatej hodine by si už žiaci mohli pripravovať svoje prezentácie. Na poslednej hodine (dvojhodinová jednotka) venovanej projektu, žiaci svoje projekty prezentujú a zároveň aj hodnotia. Prezentácia by mala trvať 60 minút a 30 minút by malo byť venovaných hodnoteniu.

Príprava a vyhodnotenie aktivity:

Učiteľ pripraví zadanie projektu. Učiteľ musí mať dostatok odborných poznatkov o finančných inštitúciách, aby dokázal so žiakmi konzultovať ich problémy. Učiteľ poskytne žiakom príklad literárnych zdrojov využiteľných v projekte, prípadne ich usmerní, kde ich majú pohľadať. Učiteľ na úvodnej hodine oboznámi žiakov s kritériami hodnotenia hodnotenia každého žiaka a pracovnej skupiny ako celku. Hodnotí sa príprava letáka – jeho informačná, ale aj estetická hodnota; príprava videa – informačná hodnota, obsah, úroveň spracovania; prezentácia produktov – úroveň vystupovania, porozumenie matematike v pozadí, schopnosť vysvetliť jednotlivé princípy; príprava hodnotiacej správy – jej úroveň, kritika, objektivita.

RNDr. Paliesková: Dni finančnej gramotnosti - vyhodnotenie aktivít z finančnej gramotnosti

Deň finančnej gramotnosti absolvovali žiaci 1. až 4. ročníka rôznych študijných odborov formou rozličných aktivít a projektov.

a) Vypracovanie projektov – žiaci študijných odborov KPD, SM a PED vypracovali projekty na témy z oblasti finančnej gramotnosti na témy:

- Práca, plánovanie, príjem
- Finančná zodpovednosť spotrebiteľa
- Úver a dlh
- Sporenie a investovanie
- Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov
- Riadenie rizika a poistenie

Projekty študenti vypracovali a prezentovali, následne ich hodnotili a diskutovali.

b) Testovanie vedomostí z oblasti FG – žiaci sa zapojili do kvízu FG, Finančnej olympiády a testovania FG.

Kvíz FG a Finančnú olympiádu absolvovalo 53 žiakov 2. až 4. ročníka (študijné odbory: styling a marketing, komerčný pracovník v doprave, chemická informatika).

Kvíz FG – žiaci vypracovali online test. Test obsahoval 12 otázok. Na vypracovanie testu mali žiaci 10 minút. Jeho výsledky sú v nasledujúcej tabuľke :

Počet %	Počet žiakov
100 - 90	4
80 - 89	6
70 - 79	18
60 - 69	15
50 - 59	10
0 - 49	0

Úspešnejší v online teste boli žiaci štvrtého a tretieho ročníka.

Finančná olympiáda - I. kolo – žiaci mali 40 minút na vypracovanie 20 otázok. Výsledky FO :

Počet %	Počet žiakov
100 - 90	1
80 - 89	4
70 - 79	9
60 - 69	17
50 - 59	19
0 - 49	3

Najlepší výsledok dosiahla študentka 4. ročníka. Aj v tomto testovaní dosiahli lepšie výsledky štvrté a tretie ročníky, čo vysvetľuje fakt, že ich znalosti sú obsiahlejšie a vedia využiť aj medzipredmetové vedomosti.

c) Vzdelávanie pedagogických zamestnancov

Téma vzdelávania: Ako učiť finančnú gramotnosť na strednej škole.

Na vzdelávaní sa zúčastnilo 15 učiteľov, vrátane všetkých členov PK finančnej gramotnosti. Lektorom vzdelávania bol Ing. Dávid Vrtaňa, PhD. z OZ Mladý podnikavec, ktoré poskytuje akreditované vzdelávanie FG. Okrem znalostí z finančnej teórie nám vysvetlil ako:

- využiť inovatívne metódy nielen na hodinách FG
- tvoriť pracovné materiály na vyučovanie
- pracovať s NŠ FG
- prepojiť učenie a zábavu
- využiť online prostredie na vyučovanie FG
- učiť o peniazoch
- uplatniť poznatky v praxi
- realizovať konkrétne aktivity na hodinách.

Učitelia majú možnosť pokračovať aj v ďalšom inovačnom vzdelávaní z oblasti finančnej gramotnosti.

8. Na druhom decembrovom stretnutí (13.12. 2022) členky klubu diskutovali o dostupnej *odbornej literatúre* k problematike finančnej gramotnosti. Zhodli sa, že učitelia majú k štúdiu a na vyučovanie dostatok odbornej literatúry. Vyberajú si takú literatúru, ktorá obsahuje nielen teóriu k jednotlivým témami FG, ale aj názorné ukážky, modelové situácie, aplikačné úlohy – praktické príklady a cvičenia pre žiakov na vypracovanie. Pomôckou pri vyučovaní je metodická príručka pre učiteľa. Členky klubu sa zhodli, že im viac pri vyučovaní náročnejších tém z oblasti FG pomôže vzdelávanie s odborníkom v danej oblasti. Pri vzdelávaní získajú aktuálne poznatky a metodickú pomoc. Ing. Siváková pripravila pre žiakov hru BINGO s cieľom aplikovať vedomosti a zručnosti žiakov z finančnej gramotnosti na hodine informatiky.

Odborná literatúra: V súčasnosti je na knižnom trhu množstvo odbornej literatúry, ktorá sa zaoberá rôznymi témami z oblasti finančnej gramotnosti. V diskusii k odbornej literatúre vyučujúci uviedli, že si vyberajú takú literatúru, ktorá obsahuje nielen teóriu k jednotlivým témami FG, ale aj názorné ukážky, modelové situácie, aplikačné úlohy – praktické príklady a cvičenia pre žiakov na vypracovanie. Výhodné je, ak je k danej učebnici aj metodika pre učiteľa. Jednou z učebníc, ktorá by mohla spĺňať požiadavky učiteľov je Finančná gramotnosť od Petry Navrátilovej v českom jazyku. Kniha ponúka tieto tematické celky:

- Peniaze
- Banka ako správca peňazí
- Hotovostné a bezhotovostné peniaze
- Spôsoby platenia
- Princípy trhového hospodárstva
- Hospodárenie domácnosti
- Finančné produkty
- Formy sporenia a investovania
- Finančné plánovanie.

Členky klubu sa zhodli, že im viac pri vyučovaní náročnejších tém z oblasti FG pomôže vzdelávanie s odborníkom z praxe. Výhodou je, že pri vzdelávaní získajú aktuálne poznatky a metodickú pomoc.

Ing. Siváková – využitie hry BINGO na hodine aplikovanej informatiky žiakov 3. ročníka študijného odboru komerčný pracovník v doprave.

Uplatnenie medzipredmetových vzťahov: V spolupráci s učiteľmi odborných ekonomických predmetov pripravila pre žiakov hru BINGO. Otázky k danej hre boli zamerané na aplikáciu poznatkov z ekonomiky, účtovníctva, logistiky a odborného výcviku.

Téma: Riešenie praktickej úlohy (aplikácia vedomostí z finančnej gramotnosti)

Zadanie: Vytvorenie tabuliek v databázovom programe s využitím medzipredmetových vzťahov (EKO, DPD, UČT, OVV).

Organizácia hodiny: Na hodine API boli 2 dievčatá a 5 chlapcov. Na úvod hodiny sme si zahrli krátku hru BINGO, ktorá motivovala žiakov k riešeniu zadanej úlohy.

Po úvodných zápisoch a pokynoch som rozdala každému žiakovi kartičku s číslami/údajmi a dala žiakom pokyn zakrúžkovať si ľubovoľných 5 údajov na kartičke tak, aby bola v každom stĺpci jedna odpoveď. Potom som prečítala žiakmi náhodne zvolené čísla z voľby od 1 do 25 (2, 6, 10, 17, 21). Žiaci si skontrolovali svoje zaznamenané odpovede.

Vyhodnotenie: Všetky odpovede sa podarilo zakrúžkovať iba jednej žiačke, 2 chlapci mali 4 správne odpovede, 1 žiačka 3 správne odpovede, 2 chlapci mali po 1 odpovedi a 1 chlapec nezakrúžkoval ani jednu odpoveď.

Po krátkej motivačnej hre sme plynule prešli k zadanej úlohe v databázovom programe, kde žiaci vytvorili 3 samostatné tabuľky, ktoré obsahovali údaje spomenuté v hre Bingo.

Tabuľka č.1 obsahovala mestá cez ktoré prechádzajú slovenské diaľnice a rýchlostné cesty. Druhá tabuľka obsahovala ceny pohonných hmôt (DPH, bez DPH). Tretia tabuľka obsahovala prehľad povolených rýchlostí v obci/meste, na diaľnici a na rýchlostnej ceste rôznym druhom vozidla.

Žiaci aplikovali do predmetu API aj vedomosti z odborných ekonomických predmetov.

Príloha:

Kartička pre hru BINGO, triedy 3. ročník KPD – API

B	I	N	G	O
130 km	646 €	4	R1	6
4 %	90 km	13,4 %	D4	60 €
1 200 €	20 €	10 %	200 €	50 km
20 %	D 2	700 €	19 %	D 3
3	2	D 1	R2	R3

Otázky pre hru BINGO:

1. Napiš, koľko náprav má náves, ak je na ňom 6 kolies? **3**
2. Napiš, koľko kolies má náves, ak sú na ňom 3 nápravy? **6**
3. Napiš, koľko náprav má náves, ak sú na ňom 4 kolesá? **2**
4. Napiš, koľko kolies má náves, ak sú na ňom 2 nápravy? **4**
5. Koľko stojí ročná diaľničná známka na SVK na rok 2023? **60 €**
6. Aká je najvyššia povolená rýchlosť pre nákladné vozidlo do 3,5 tony na diaľnici? **90 km**
7. Aká je najvyššia povolená rýchlosť pre osobné vozidlo na diaľnici? **130 km**
8. Aká je najvyššia povolená rýchlosť pre osobné vozidlo v obci? **50 km**
9. Z ktorej diaľnice vedie zjazd do Malaciek? **D2**
10. Na ktorú diaľnicu vedie výjazd z Púchova? **D1**
11. Z ktorej diaľnice vedie zjazd do Čadce? **D3**
12. Ktorá diaľnica sa nazýva Bratislavský obchvat? **D4**
13. Na akú cestu na napojím v meste Nitra? **R1**
14. Ktorá je najdlhšia rýchlostná cesta na SVK/Na akú cestu na napojím v meste Lučenec? **R2**
15. Na akú cestu na napojím v meste Tvrdosín? **R3**
16. Aká je základná DPH? **20%**
17. Koľko je daň z príjmu fyzickej osoby? **19%**

18. Aká je výška DPH na gastro sektor od 1.1.2023? **10%**
19. Koľko sú odvody do zdravotnej poisťovne za zamestnanca? **4%**
20. Koľko sú celkové odvody do poisťovne za zamestnanca? **13,4%**
21. **Dopočítaj cenu výrobku, ak vieš, že cena bez DPH je 1 000 € a DPH je 20%? **1 200 €****
22. Vypočítaj koľko je DPH, ak vieš, že cena výrobku bez DPH je 1 000 € a DPH je 20%? **200 €**
23. Vypočítaj, koľko je správna réžia ak vieš, že je to 10% z VNV(vlastné náklady výroby) z hodnoty 200 €? **20€**
24. Aká je výška minimálnej mzdy na rok 2023? **700 €**
25. Aká bola výška minimálnej mzdy v roku 2022? **646 €**

9. Na prvom stretnutí v novom roku (10.1. 2023) členky klubu diskutovali o *odbornej literatúre* k problematike efektívnej komunikácie medzi učiteľom a žiakom. Členky klubu sa zhodli, že pri riešení problémov je dôležitá spolupráca s podporným tímom a navrhujú pre učiteľov vzdelávanie s externým odborníkom z praxe. Mgr. Urbanová prezentovala aktivitu Bohatí a chudobní, zameranú na využitie poznatkov z finančnej gramotnosti, matematické, komunikačné a prezentačné zručnosti žiakov. RNDr. Paliesková pripravila pre členov klubu *výstupný dotazník*.

Diskusia k odbornej literatúre: V rámci diskusie k odbornej literatúre sa členovia klubu zamerali na problematiku efektívnej komunikácie medzi učiteľom a žiakom, ako zvládnuť čoraz častejšie vypäté situácie a konflikty na vyučovaní. Ing. Kubičárová odporúča učiteľom publikáciu Škola bez porazených od Thomasa Gordona. Príručka dáva návod učiteľovi ako komunikovať so žiakmi, eliminovať napätie a predísť konfliktom. RNDr. Paliesková dala do pozornosti zborník z Medzinárodnej vedeckej konferencie Virtuálna generácia. Pre učiteľov je zaujímavý príspevok školskej psychologičky Evy Gajdošovej týkajúci sa kvalitnej a efektívnej komunikácie s teenagermi. Autorka vo svojom príspevku podrobnejšie charakterizuje vývinové obdobie adolescencie s dôrazom na adolescentov tzv. generácie Z.

Mgr. Urbanová : aktivita Bohatí a chudobní - využitie vedomostí a zručností z témy Plánovanie, príjem, práca. Uplatňuje medzipredmetové vzťahy (MAT, EKO, OVY) a rozvíja matematické, komunikačné a prezentačné zručnosti žiakov.

Ciele aktivity:

1. Vybrať pracovnú ponuku z viacerých ponúk podľa zadaného kritéria.
2. Odlíšiť chudobných ľudí na Slovensku od chudobných ľudí v celosvetovom meradle.
3. Diskusia k téme.

Popis priebehu aktivity:

Aktivitu som rozdelila na dve časti:

práca vo dvojiciach - 20 minút

prezentácia riešení - 10 minút

Mgr. Urbanová: „Na začiatku hodiny som požiadala žiakov, aby vytvorili dvojice. Každé dvojici som dala jeden pracovný list. Pracovný list obsahoval zadanie aktivity, tabuľku s pracovnými ponukami a 5 úloh na vypracovanie. Upozornila som ich, že na vypracovanie úloh má každá dvojica 20 minút a na kontrolu odpovedí a spoločnú diskusiu ďalších 10 minút.“

Zadanie úlohy:

Martina je žiačkou 4. ročníka SOŠ. Pochádza zo sociálne znevýhodneného prostredia. Počas letných prázdnin chce celé dva mesiace brigádovať v hoteli doma alebo v zahraničí. V tabuľke je uvedená ponuka hotelov, ktoré môžu Martinu cez prázdniny zamestnať. (Priemerná čistá mesačná mzda je pred odpočítaním všetkých nevyhnutných výdavkov spojených s letnou brigádou – cestovné, ubytovanie, stravné, iné poplatky).

Tabuľka 1 Možnosti letnej brigády

Štát názov hotela + vzdialenosť od miesta bydliska	Priemerná čistá mzda za mesiac (€)	Cestovné** spolu (€) + spôsob a frekvencia dopravy	Ubytovanie za mesiac (€)	Stravné za mesiac (€)	Poplatok agentúre za sprostredkovanie práce (€)
--	---	--	--------------------------------	--------------------------------	---

Česká republika <i>Hotel Praga</i> (520 km)	600	87 (raz mesačne, bus)	140	50	-
Slovensko <i>Hotel Liptovsko</i> (20 km)	330	- (denne autom so strýkom)	-	20	-
Taliansko <i>Hotel Mare</i> (1 900 km)	850	280 (jedna spiatočná cesta, lietadlo – bus)	150	-	120
Slovensko <i>HT Hotel</i> (260 km)	450	80 (raz za 2 týždne autobusom)	120	20	
Anglicko* <i>Sea Hotel</i> (1750 km)	900	260 (jedna spiatočná cesta, lietadlo – bus)	180	60	200

Poznámky: * Meny týchto krajín sú prepočítané na eurá

** Cestovné výdavky sú uvedené na 2 mesiace

Výstupy:

V prvej úlohe mali žiaci uviesť názov hotela, v ktorom Martina zarobí najvyššiu mzdu po odpočítaní všetkých nevyhnutných výdavkov. V druhej úlohe napísali výšku tejto mzdy (od čistej mzdy mali odpočítať všetky výdavky pre všetky hotely a výsledky porovnať). V štvrtej úlohe uviedli aktuálnu sumu životného minima na Slovensku, ktorú vyhľadali na internete. Potom sa vrátili k tretej úlohe, v ktorej podľa vyhľadaného životného minima vybrali z tabuľky čistú mzdu, ktorá sa tomuto údaju najviac približuje. V piatej úlohe porovnali chudobu v Slovenskej republike a v niektorej z afrických krajín. Informácie o africkej krajine vyhľadali na internete. Po uplynutí 20-tich minút som dvojice vyzvala, aby dokončili prvú časť aktivity. Riešene prvých štyroch úloh sme si skontrolovali spoločne.

Správne riešenia boli:

Úloha 1: Hotel Mare

Úloha 2: 1 000 eur

Úloha 3: 330 eur

Úloha 4: 198,09 eur/mesiac

Úloha 5: Odpovede na piatu úlohu boli rôzne a dávali podnet na následnú diskusiu medzi žiakmi.

Spätná väzba od žiakov: Niektorí žiaci sa vyjadrili, že najmä prvé dve úlohy boli pre nich náročné, pretože matematiku nemajú radi. Naopak, posledná úloha bola pre väčšinu z nich veľmi zaujímavá, pretože si dovtedy neuvedomovali, že existujú štáty, kde ľudia musia vyžiť z 2 eur na deň, deti nemôžu chodiť do školy a nemajú ani základné prostriedky na prežitie, ktoré sú pre nás samozrejmosťou. Tiež ich prekvapila nízka suma životného minima, ktorá, podľa nich, je porovnateľná s „2 eurami na deň v afrických krajinách.“

Skúsenosti a odporúčania Mgr. Urbanovej:

1. Viacerí žiaci mali problém čítať s porozumením a nevšimli si, že v tabuľke je uvedený údaj „cestovné spolu“ za 2 mesiace a ostatné údaje za 1 mesiac. Preto ich výpočet a odpovede na prvé dve otázky boli nesprávne. Učiteľ by mal upozorniť žiakov, aby si tabuľku dôkladne prezreli vrátane jej hlavičky a poznámok.

2. Zistila som, že málo žiakov sa zaujíma o dianie v krajinách „tretieho sveta“, medzi ktoré patria aj africké štáty. Vo všeobecnosti sú mladí ľudia zameraní na bohaté západné krajiny, voči ktorým sa cítia byť chudobnejšími.

10. Na poslednom stretnutí v januári (24.1. 2023) koordinátorka klubu RNDr. Paliesková zhodnotila činnosť PK finančnej gramotnosti za predchádzajúce obdobie. Predložila členom klubu výsledky dotazníka. V rámci diskusie sa členky klubu zhodli, že inovatívne metódy vo vyučovaní motivujú väčšinu žiakov k lepšiemu výkonu. Pri práci s integrovanými a problémovými žiakmi očakávajú lepšiu spoluprácu s podporným tímom. Po skončení projektu odporúčajú pokračovať v neformálnych stretnutiach učiteľov a absolvovať vzdelávanie zamerané na kritické myslenie, prácu s informáciami,

zdrojmi, ochranu ŽP a a riešenie konfliktov v školskom prostredí. Koordinátorka na záver stretnutia poďakovala členom za aktívnu spoluprácu.

Na záverečnom stretnutí členovia klubu zhodnotili činnosť PK finančnej gramotnosti:

- aktivity klubu realizované podľa rámcového programu jednotlivých stretnutí,
- vypracovanie učebných materiálov na podporu vzdelávania v oblasti rozvoja FG,
- skúsenosti pri aplikácii učebných materiálov v edukačnom procese,
- výsledky vzdelávania žiakov v oblasti FG.

Výstup PK FG: Koordinátorka klubu pripravila pre členov výstupný dotazník (dotazník spätnej väzby). Dotazník bol dobrovoľný, obsahoval 10 otázok z toho 8 otvorených, 1 otázka s výberom odpovede a priestor na vyjadrenie postrehov, návrhov a pripomienok. Ku otvoreným otázkam bolo potrebné napísať aspoň 1 vetu. Členovia klubu vyplňali dotazník elektronicky.

Otázky v dotazníku:

1. Ktoré témy vás na stretnutiach PK FG najviac zaujali?
2. Ktoré oblasti/témy z finančnej gramotnosti ste aplikovali na hodinách svojho predmetu/predmetov?
3. Aké inovatívne metódy vyučovania sa osvedčili na vašich hodinách?
4. Ktoré učebné zdroje/materiály využívate pri vyučovaní?
5. Aké iné učebné zdroje/materiály/ materiálne podmienky/učebne by ste chceli využívať, ale nemáte ich k dispozícii?
6. Venujete sa svojmu profesijnému rozvoju (absolvovali ste vzdelávanie, kurz, školenie, samostatné vzdelávanie...)?
7. V akej oblasti sa plánujete ešte vzdelávať?
8. Má podľa vás inovatívna výučba pozitívny dopad na nasledujúce faktory?

Faktor	Vôbec	Veľmi málo	Do určitej miery	Veľmi často
Žiaci sú aktívnejší a samostatnejší				
Žiaci pociťujú väčšiu nezávislosť v učení (v prípade potreby si môžu cvičenia zopakovať, môžu sa podrobnejšie venovať téme, ktorá ich zaujíma atď.)				
Žiaci ľahšie porozumejú tomu, čo sa učia				
Žiaci si ľahšie zapamätajú, čo sa naučili				
Žiaci si rozvíjajú kritické uvažovanie				
Žiaci sa viac zaujímajú o kariéru v oblasti, ktorú študujú				
Učiteľ si musí hodinu dôkladne naplánovať				
Príprava učiteľa na vyučovanie je časovo náročná				
Učiteľ si musí pripravovať pracovné materiály pre žiakov				

9. Popíšte jednoducho a výstižne absolventa našej školy.

10. Popíšte ďalšie postrehy, návrhy a pripomienky

Odpovede členov klubu na jednotlivé otázky:

Otázka č. 1

Člen 1

Určite Best Practice, vymieňanie si praktických skúseností, čo sa nám osvedčilo v rámci práce v rôznych odboroch, práca s materiálmi týkajúcimi sa finančnej gramotnosti. Zaujímavé boli zistené výsledky finančnej gramotnosti u žiakov. Určite budem aj budúcnosti používať myšlienkové mapy. Sú žiaci, ktorí si aj priamo myšlienkové mapy k niektorým témam pýtajú. Veľa som sa dozvedela aj štúdiom materiálov týkajúcich sa finančnej gramotnosti. Určite budem v štúdiu pokračovať.

Člen 2

Identifikácia bežných typov spotrebiteľských podvodov, vrátane online, s ktorými sa žiak môže stretnúť pri ďalšom profesijnom uplatnení.

Skupinová práca a jej vplyv na rozvoj finančnej gramotnosti žiaka.

Inovatívne didaktické materiály pre rozvoj finančnej gramotnosti v OVP.

Člen 3

Identifikácia bežných typov spotrebiteľských podvodov, vrátane online, s ktorými sa žiak môže stretnúť pri ďalšom profesijnom uplatnení.

Inovatívne didaktické materiály pre rozvoj finančnej gramotnosti.

Tvorivé dielničky k rozvoju finančnej gramotnosti.

Skupinová práca a jej vplyv na rozvoj finančnej gramotnosti žiaka.

Dlhy a ako im predchádzať pri profesijnom uplatnení.

Člen 4

Keďže učím matematiku, tak témy týkajúce sa finančnej gramotnosti vo všetkých oblastiach života. A osobne si myslím, že aj vzájomná komunikácia medzi nami bola tiež pre každého prínosom.

Otázka č. 2

Člen 1

Témy z oblasti plánovania osobných financií, zdroje príjmov, zosúladenie osobných a rodinných potrieb, finančný plán, spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe, rôzne metódy platenia, poistenie/ cestovanie, v práci. Tieto oblasti finančnej gramotnosti sme so žiakmi aplikovali pri preberaných témach(nakupovanie, povolania, cestovanie, bývanie,...)

Člen 2

Identifikácia bežných typov spotrebiteľských podvodov, vrátane online, s ktorými sa žiak môže stretnúť pri ďalšom profesijnom uplatnení.

Skupinová práca a jej vplyv na rozvoj finančnej gramotnosti žiaka.

Inovatívne didaktické materiály pre rozvoj finančnej gramotnosti v OVP.

Člen 3

Identifikácia bežných typov spotrebiteľských podvodov, vrátane online, s ktorými sa žiak môže stretnúť pri ďalšom profesijnom uplatnení.

Inovatívne didaktické materiály pre rozvoj finančnej gramotnosti.

Tvorivé dielničky k rozvoju finančnej gramotnosti.

Skupinová práca a jej vplyv na rozvoj finančnej gramotnosti žiaka.

Člen 4

Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Plánovanie, príjem a práca

Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Myslím si, že tieto oblasti sa najviac týkajú študentov.

Pri tvorbe zadání sa snažím zohľadňovať vekovú kategóriu študentov a ich schopnosti.

Tvorím úlohy tak, aby ich dokázali vyriešiť na základe vlastných vedomostí a skúseností.

Otázka č. 3

Člen 1

Používanie myšlienkových máp, brainstorming, vyhľadávanie aktuálnych informácií na internete, ktoré sa týkajú budúcnosti žiakov, napr.:

- možnosti a cenové ponuky ohľadom bývania, porovnávanie nielen v rámci Slovenska, ale aj so

zahraničím, kúpiť alebo prenajať si byt, hypotéka

- ponuka pracovných miest, brigády, čo sa vyžaduje od zamestnanca a čo ponúka firma, príprava na pracovný pohovor- čo je dôležité, čomu sa máme vyhnúť, ako sa pripraviť na video pohovor, napísanie (vytvorenie) životopisu (<https://europa.eu/europass/eportfolio/screen/cv-editor?lang=en>)

- práca s informáciami, zisťovanie pravdivosti informácií, ako nás ovplyvňujú médiá, diskusia o autorských právach, o tom, či máme platiť za informácie, programy,..

- rady ako sa starať o svoje zdravie, telesné a v súčasnosti aj duševné, poskytovanie rád ako zostať zdravý,

- aké sú trendy v stravovaní, ako ich použiť vo vlastnom stravovaní, čo je naozaj zdravé- práca s mýtami,..

Žiaci mali možnosť overovať si informácie, vyhodnotiť ich, vyjadriť svoje názory a porovnať si ich navzájom. Pracovali sme s aktuálnymi témami, problémami, ktoré tínedžeri v súčasnosti riešia.

Člen 2

Brainstorming, Pojem nad hlavou, Myšlienkové mapy, Skupinová práca, Čitateľská gramotnosť, Posluchová pozornosť.

Člen 3

Skupinová práca a projektové vyučovanie.

Člen 4

Podľa môjho názoru , je potrebné predovšetkým žiakov motivovať, vzbudiť záujem, rozvíjať tvorivosť, predstavivosť, spájať zadania s odborom , ktorý študujú . Aby čo najmenej znela otázka „Načo nám to bude“. Preto sa snažím používať metódy, ktoré žiakov nútia myslieť a vzbudia záujem o matematiku. Napr. Radoboj – **didaktická hra**, tá istá úloha zadaná a rady medzi sebou súťažia, kto to vypočíta skôr a samozrejme správne. Je to metóda vhodná na rýchle zopakovanie. Používam aj **skupinovú prácu**, veľké písomky tvorím metódou „vyber si príklad“- študent si vyberá príklad podľa náročnosti a sám sa v podstate vyhodnotí. Osvedčilo sa mi aj „Rovesnícke vzdelávanie“, pojmové mapy. Vyučovanie matematiky môže byť zefektívnené **problémovým vyučovaním**, v ktorom žiak vlastnou aktivitou rieši problémové situácie. Riešenie problémov sa opiera o pokus, skúsenosti, formulujú sa hypotézy, príklady, kontrapríklady .

Otázka č. 4

Člen 1

Hlavný zdroj sú učebnice ANJ Solutions, YES- zdroj gramatiky, slovnej zásoby, rôzne doplnkové materiály- anglické učebnice, časopisy Bridge, Gate, Friendship, internet.

Člen 2

Ekonomia v 31 hodinách (autori Žilvinas Šilenas, Marija Vyšniauskaite, vydal Expol Pedagogika Bratislava, 2019),

Základy finančného zdravia (autor Milan Pavlík, vydal MUDr. Milan Pavlík MPH, 2018).

Člen 3

Materiály z IT Akadémie, Internet, Školenie k finančnej gramotnosti

Člen 4

Používam učebnice , súbory príkladov, ktoré mám vytvorené, vhodné materiály z internetu, modely, tangram, obrázky, šablóny.

Internetové zdroje: B-akadémia, Elektronické učebnice, interaktívne cvičenia, Khanova škola.

Otázka č. 5

Člen 1

Materiálov máme k dispozícii dostatok, využívame učebnice a tiež časopisy, kde nachádzame aktuálne informácie, k výučbe nám stačí počítač, dataprojektor, dobré reproduktory a možnosť využívať počítačové učebne.

Člen 2

Neviem o takých.

Člen 3

Zriadenie jazykového laboratória, interaktívne tabule, tablety pre žiakov, rýchle internetové pripojenie, wifi.

Člen 4

Vybavenie učebne didaktickou technikou . Pripravené materiály môžem priamo študentom ukázať a nemusím ich prekresľovať a môžem hneď vysvetľovať. Štatistiku je potrebné vyučovať v počítačovej učebni, ale doteraz som sa vždy dokázala s IT-čkármi dohodnúť.

Otázka č. 6

Člen 1

Každý rok absolvujem niekoľko webinárov (vydavateľstvá, autori učebníc sa venujú metodike, práci s mládežou) príp. konferencií (v súčasnosti aj online konferencie) venovaných anglickému jazyku. Okrem toho využívam možnosť vzdelávať sa cez MPC (napr. práca s portfóliom, uvádzajúci učiteľ, tvorba MS zadaní), vzdelávania ponúkané našou školou.

Člen 2

Áno, absolvovala som aktualizčné vzdelávanie v oblasti finančnej gramotnosti. Prihlásila som sa na aktualizčné vzdelávanie. A neustále sa samovzdelávam.

Člen 3

Absolvovala som zatiaľ jedno stretnutie k finančnej gramotnosti. Od februára 2023 sa zúčastním vzdelávania k digitálnemu koordinátorovi. Absolvujem samovzdelávanie počas roka.

Člen 4

Inovatívne metódy vo vyučovaní matematiky. MF UK

Finančná gramotnosť - Žilina

Vzdelávam sa priebežne, informácie v predmetoch treba dopĺňať a inovovať

Otázka č. 7

Člen 1

Chcela by som sa venovať sebarozvoju, rada by som pracovala s motiváciou žiakov, natrénovala by som riešenie konfliktov. Páčila by sa mi práca s informáciami, ako k nim pristupovať, vyhodnocovať. Výborná by bola téma duševné zdravie- pre žiakov, ale aj učiteľov. Finančnej gramotnosti nie je nikdy dosť, brala by som možnosť preskúmať túto tému hlbšie. Učím sa aj ďalší cudzí jazyk.

Člen 2

Vzdelávam sa v oblasti environmentálnych aktivít, v oblasti didaktických reflektívnych komunit, zúčastňujem sa školení ohľadom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov a ohľadom digitalizácie. V horizonte troch mesiacov sa zúčastním školenia v téme sociálna klíma/ vzdelávací proces a vyučovací štýl učiteľa a v téme personalizácia vyučovania a inklúzia. Takže mám toho nateraz dosť😊

Člen 3

Finančná gramotnosť a digitálna gramotnosť

Člen 4

Anglický jazyk

Otázka č. 8

Faktor	Vôbec	Veľmi málo	Do určitej miery	Veľmi často
Žiaci sú aktívnejší a samostatnejší			3	1
Žiaci pociťujú väčšiu nezávislosť v učení (v prípade potreby si môžu cvičenia zopakovať, môžu sa podrobnejšie venovať téme, ktorá ich zaujíma atď.)			2	2
Žiaci ľahšie porozumejú tomu, čo sa učia				4
Žiaci si ľahšie zapamätajú, čo sa naučili			1	3
Žiaci si rozvíjajú kritické uvažovanie			2	2
Žiaci sa viac zaujímajú o kariéru v oblasti, ktorú			3	1

študujú				
Učiteľ si musí hodinu dôkladne naplánovať				4
Príprava učiteľa na vyučovanie je časovo náročná				4
Učiteľ si musí pripravovať pracovné materiály pre žiakov			1	3

Otázka č. 9

Člen 1 - Absolvent by mal uvážlivo pristupovať k otázkam životného prostredia, viac sa starať o svoje okolie, vnímať čistotu/ znečistenie prostredia a na osobnej úrovni prispievať k jeho zlepšovaniu. Citlivo pristupovať k problémom ľudí, vnímať tieto problémy, vedieť poskytnúť radu. Vnímať rôznorodosť, neodsudzovať ju. Vedieť sa správať slušne, poznať pravidlá spoločenského správania a dodržiavať ich. Dodržiavať dané pravidlá. Určite by mal byť pripravený na zvládnutie svojich financií - viac finančnej gramotnosti. Čítať a počúvať s porozumením (stráca sa sústredenosť). Vedieť vyhľadať hodnoverné informácie, pracovať s nimi, vedieť získané informácie vyhodnotiť. Byť aktívny, flexibilný. Komunikovať- na základe komunikácie sa dá predchádzať vyhroteným problémom. Mať radosť z učenia, byť ochotný sa ďalej vzdelávať, reagovať na zmeny, byť flexibilný.

Člen 2 - Súhlasím s popisom uvedeným v ŠKVP našej školy.

Člen 3 - Absolvent je schopný vyjadrovať svoje myšlienky, názory a postrehy. Dokáže využívať IKT techniku pre sebazvedelávanie, vyhľadávať, triediť a vyhodnocovať materiál pri písaní krátkych projektoch. Prepája teoretické poznatky a aplikuje ich v praxi. Je dobrý odborník vo svojej profesii.

Člen 4 - Sme moderná škola rešpektujúca tradičné hodnoty. Mladý človek, ktorý ukončí našu školu, by mal z hľadiska odbornosti dostatočne pripravený na budúce povolanie. Má byť komunikatívny, slušný. Má mať schopnosti pracovať v skupine aj samostatne. Mal by sa vedieť presadiť, ohodnotiť. Súčasná doba vyžaduje aj určité jazykové znalosti.

Otázka č. 10

Člen 1

- Viac neformálnych učiteľských stretnutí, kde by sme si vymieňali skúsenosti práce so žiakmi
- poskytovať žiakom častejšie aktuálnu spätnú väzbu
- vzdelávanie pre učiteľov týkajúce sa finančnej gramotnosti, aby sme získané znalosti mohli odovzdávať žiakom
- vzdelávanie pre učiteľov týkajúce sa kritického myslenia, práce s informáciami, zdrojmi, ochrana životného prostredia
- viac sa venovať duševnému zdraviu a duševnej pohode učiteľov, v záplave práce a starostlivosti o žiaka zabúdame na seba.

Člen 2

Bez vyjadrenia

Člen 3

Zmodernizovanie a doplnenie školských učební o interaktívne tabule, učiteľské pracoviská, internetové pripojenie/Wifi, výmena starých PC za nové, zatemnenie žalúziami západné strany budovy A, jazykové učebne ozvuciť kvalitnými reproduktormi a slúchadlami, vytvoriť viac oddychových zón pre žiakov- napr. stolík sa šachom.

Podporovať žiakov v ich aktivitách(vianočné trhy, kapustnica...)ale a pri realizácii DOD.

Viesť žiakov k pocitu: „Byť zodpovední za seba a svoje učenie sa“.

Člen 4

Ja si myslím, že dôležitú úlohu vo vyučovaní zohráva učiteľ. Učiteľ matematiky učí i vychováva. Posilňuje presvedčenie, že s matematickým poznaním možno vykročiť do budúcnosti bezpečnejšie. Učiteľ matematiky je v prvom rade zodpovedný za to, či jeho žiaci boli "zasiachnutí úprimne a hlboko" matematikou, či pri vyučovaní premýšľali, či sa naučili myslieť. Zaujímalo ma, akú vlastnosť si na učiteľovi cenia moji študenti . Odpovedali nasledovne: 1) spravodlivý 2) odborník vo svojom odbore 3) vie učiť a naučiť 4) má zmysel pre humor 4) nenudí 6) vie pochváliť 7)vyžaduje primerané vedomosti.

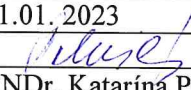
Tak si držíme palce , aby sme boli práve my takto hodnotení.

Záver:**Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov**

Stretnutia členov pedagogického klubu finančnej gramotnosti boli prínosné. Každý člen klubu pristupoval k svojej práci zodpovedne.

Na základe výstupov PK finančnej gramotnosti a diskusie s členmi pedagogického klubu - učiteľmi všeobecnovzdelávacích a odborných predmetov odporúčame:

- využívať inovatívne metódy vyučovania – skupinovú prácu, projektové vyučovanie, rovesnícke vyučovanie, metódu diferencovaných úloh, hry, myšlienkové mapy, brainstorming
- urobiť vyučovanie zážitkové, názorné, jednoduché, zmysluplné, využiteľné a dôležité,
- aktivity presunúť na žiaka,
- motivovať žiakov kriticky myslieť, pracovať s médiami, zisťovať pravdivosť informácií, triediť informácie a pracovať len s overenými informáciami, diskutovať o autorských právach,
- počúvať žiaka a uvedomiť si, že žiak potrebuje priestor na argumentáciu a prezentáciu vlastných názorov,
- naučiť žiakov využívať už získané poznatky a vedomosti v odborných predmetoch,
- zamerať sa na rozvoj FG pri realizácii mimoškolských aktivít žiakov a školských projektov
- vzdelávať sa v oblasti finančnej gramotnosti, inovatívnych metód vyučovania, motivácie žiakov, sociálnej klímy, hodnoteniu vzdelávacích výsledkov žiakov,
- venovať sa sebarozvoju,
- natréňovať riešenie konfliktov,
- pri vzdelávaní integrovaných žiakov spolupracovať s podporným tímom,
- rozvíjať čitateľskú, mediálnu a finančnú gramotnosť, využívať online nástroje vo vyučovaní,
- pravidelne sa stretávať a zdieľať osvedčené pedagogické skúsenosti,
- spolupracovať v rámci predmetových komisií,
- viac sa venovať duševnému zdraviu a duševnej pohode učiteľov, v záplave práce a starostlivosti o žiaka zabúdame na seba.

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	RNDr. Katarína Paliesková
12. Dátum	31.01. 2023
13. Podpis	
14. Schválil (meno, priezvisko)	RNDr. Katarína Paliesková
15. Dátum	31.01. 2023
16. Podpis	